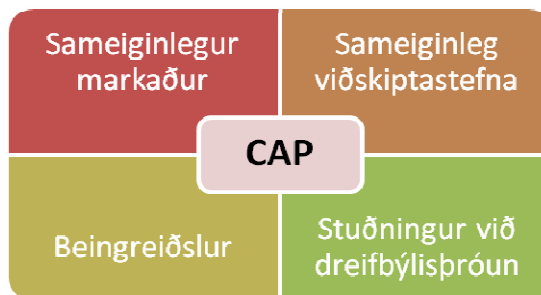

UNDIRBÚNINGUR RÝNIFUNDA

11. LANDBÚNAÐUR OG DREIFBÝLISPRÓUN

Inngangur

Sameiginleg landbúnaðarstefna ESB (CAP) byggir á fjórum samverkandi meginþáttum. Skiptir þar mestu máli sameiginlegur markaður sambandsins fyrir landbúnaðarvörur, en engum tollum eða magntakmörkunum er beitt á landbúnaðarvörur í viðskiptum milli aðildarríkjanna. Meginreglan er sú að vara sem er löglega sett á markað í einu ríki getur farið frjálst um markaðssvæðið án eftirlits eða hindrana (þó geta komið til svæðisbundnar takmarkanir á grundvelli heilbrigðis manna og dýra þegar sérstakar aðstæður eru uppi). Af sameiginlega markaðnum leiðir einnig sameiginlegur ytri tollur og sameiginleg viðskiptastefna gagnvart þriðju ríkjum. Til að tryggja stöðu landbúnaðar í sambandinu og jafna samkeppnisstöðu bænda er sameiginlegt stuðningskerfi fyrir landbúnað innan sambandsins, sem skiptist annars vegar í beinar greiðslur til bænda, sem alfarið koma af fjárlögum ESB, og hins vegar stuðning við dreifbýlisþróun sem er samfjármagnaður af ESB og hverju aðildarríki.

Við vinnslu greinargerða á þessu sviði var horft til þessara fjögurra meginþátta (sjá mynd). Aðildarríki Evrópusambandsins lúta þessari uppbyggingu, þótt útfærsla beingreiðslna og stuðningur við dreifbýlisþróun sé að nokkru leyti undir sveigjanlegum reglum sem eftirláta aðildarríkjum möguleika á stefnumótun.

Á síðari rýnifundum er búist við að Ísland lýsi afstöðu sinni til regluverks ESB. Formaður samningahóps um landbúnaðarmál lýsir því þá yfir að Ísland geri sér grein fyrir að löggjöf ESB um landbúnað myndi grundvöll samningaviðræðna um landbúnað. Hann lýsi jafnframt yfir að sérstaða íslensks landbúnaðar sé rík og hann sé mikilvægur vegna fæðuöryggis, sjálfbærni og dreifbýlisþróunar. Til að hægt sé að mæta þörfum hans muni verða nauðsynlegt að leita sérstakra lausna fyrir Ísland á vissum sviðum í samningaviðræðum.

Löggjöf Evrópusambandsins um landbúnað og dreifbýlisþróun er umfangsmikil. Samningahópurinn um landbúnaðarmál hefur unnið fjórar greinargerðir um helstu atriði sem hafa þarf í huga varðandi 11. kafla um landbúnað og dreifbýlisþróun. Þær eru:

- Beingreiðslur, eftirlitskerfi, fjarlæg svæði, grísku eyjarnar og reglur um ríkisaðstoð.
- Fjármögnun CAP, stjórnábyrging, gjaldmiðilmál, búreikningar og tilkynningar til framkvæmdastjórnar ESB.
- Markaðsskipulag, utanríkisviðskipti (tollar o.fl.), stuðningur við markaðssetningu, gæðamál og lífrænn landbúnaður.
- Dreifbýlisþróun.

Fimmta greinargerðin, E. Alþjóðasamningar, er í vinnslu, en alþjóðasamningar á sviði landbúnaðar hafa almennt ekki bein áhrif á einstök aðildarríki heldur í gegnum löggjöf ESB.

Vísað er til þessara greinargerða um þau atriði sem samningahópurinn telur ástæðu til að halda til haga á síðari rýnifundi um landbúnað sem fram fer í Brussel 24.-27. janúar nk.

Greinargerð þessi inniheldur yfirferð á regluverki ESB á viðkomandi sviði og samburð við íslenska löggjöf. Hún tiltekur atriði sem talið er rétt að halda til haga fyrir komandi samningaviðræður. Skjalið inniheldur ekki samningsafstöðu Íslands sem mótuð verður á síðari stigum.